

30.a Popis projektu: Cíle, těžiště, hlavní body a výsledky přihlašovaného projektu.

Návštěvy POTMĚ

Problém a potřeba řešení:

Lidé starší 65 let tvoří již téměř pětinu populace. V roce 2050 to bude třetina populace starší 65 let a desetina starší 80 let. V Česku je více než 300 tis. neformálních pečujících, až 90% sociální a zdravotní péče je v Česku poskytováno neformálními pečujícími. Typickým neformálním pečujícím je žena mezi 45 a 75 lety, obvykle manželka, dcera nebo snacha, pro kterou je péče o blízkého zatěžující s ohledem na psychickou i fyzickou kondici a znamená pro většinu omezení pracovní činnosti a pro pětinu odchod z pracovního trhu. V porovnání s EU a poptávkou jsou v Česku nedostatečné kapacity sociálních služeb, zejména respitních. Počet osob, kterým je poskytována pečovatelská služba, se do roku 2050 zvýší o třetinu, přičemž největší nárůsty počtu osob lze očekávat do r. 2025 a následně v letech 2035–2045. Až 40 % neformálních pečujících se současně stará nejméně o 1 dítě.

Lidé se zrakovým postižením patří mezi nejhůře zaměstnatelné skupiny osob se zdravotním postižením, jejich nezaměstnanost se odhaduje na 70-80 %. Prochází bohužel naprosto nevyhovujícím systémem vzdělávání a přípravy na pracovní trh, který je odtržený od reálné potřeby trhu práce dnes a v budoucnosti. U lidí se zrakovým postižením převažuje nižší kvalifikace, která v kombinaci s chybějící pracovní praxí silně ovlivňuje sebedůvěru a tím i motivaci vstoupit na trh práce. Nabídka rekvalifikace je dostupná v rámci těžko uplatnitelných oborů – jako například košíkář, kartáčník, čalouník. Většina takto zaměřených pracovních pozic je realizována prostřednictvím práce v chráněných dílnách, a protože získat zaměstnání je pro lidi se zrakovým postižením obtížné, často v dílnách pracují i lidé s větší kapacitou a schopnostmi. Pracovní místa OZP jsou dotovaná, nicméně výše dotace nerespektuje stupeň invalidity (zbytkový pracovní kapitál). Zaměstnavatelé proto preferují osoby s nižším stupněm invalidity. Ekonomické přínosy plynoucí z dotací jsou pro stát negativní. Výše dotace se většinou rovná výši mzdy, a tak zvýšené odvody z daní, pojištění a DPH ve vyšší spotřebě pokryjí pouze necelou polovinu dotace. Z šetření jednoznačně vyplývá, po skončení dotace zaměstnavatelé pracovní poměr ukončí. Dotace tak neslouží jako kompenzace na zaučení OZP, ale jako kompenzace mzdy.

Řešení:

Návštěvy POTMĚ je služba, která se dnes týká na 300 000 lidí. Služba, která inovuje podporu domácí sdílené péče o seniory. Služba, která zaměstnává talentované lidi s těžkým zrakovým postižením, kteří vrací seniorům radost do života a pomáhají lidem v produktivním věku, kteří pečují o své rodiče a prarodiče, lépe sladovat pracovní a rodinný život. Zaměstnává 15 nevidomých a těžce zrakově postižených Návštěvníků.

30.a Popis projektu: Cíle, těžiště, hlavní body a výsledky přihlašovaného projektu.

Docházíme za seniory do jejich domovů i do pobytových zařízení, kde s nimi trávíme čas tak, abychom jim zpestřili každodenní program a současně jim navraceli jejich kompetence, o které v důsledku pobytu v zařízení přicházejí.

Návštěvy POTMĚ jsou projektem Nadačního fondu Českého rozhlasu, ze kterého vzniká integrační sociální podnik.

Pracovníci Návštěv POTMĚ jsou odborně školeni jak v oblasti měkkých dovedností (sebeuvědomění, týmová spolupráce, komunikace, sebe prezentace) tak v IT dovednostech, které jsou nutné pro práci v týmu a zajištění koordinace návštěv a časových dostupností pracovníků. Dále si vybírají školení, které je připravují na aktuální potřeby jejich klientů, např. trénink paměti, muzikoterapie, péče o seniora s demencí.

Cílové skupiny:

Senioři

Nejčastěji ve věku 75+ žijících sami v domácnosti a 85+ žijících v pobytovém zařízení typu domov pro seniory, byt s pečovatelskou službou či sociálně odlehčovací služba.

Osoby s těžkým zrakovým postižením:

Nevidomí a lidé se zbytky zraku ve věku 20–45 let, nově v týmu senior s těžkým zrakovým postižením ve věku 70 let.

Neformální pečující:

V 80% žena 45–65 let, nejčastěji družka, manželka, dcera nebo snacha

Aktivizační pracovnice sociálních služeb pro seniory:

Na straně zařízení, které poskytují sociální služby seniorům, přicházíme do styku zejména s aktivizačními pracovnicemi, sociálními pracovnicemi a pečovatelkami.

Očekávané změny a co projekt přinese?

- Nová alternativa zaměstnávání OZP – zvýšení kapacity systému (potenciálu zaměstnávání a samozaměstnávání OZP), vytváříme taková pracovní místa pro osoby se zrakovým postižením, která reflektují princip "Employment First", využívají hendikepu jako přidané hodnoty tzn. nevyžadují kompenzaci postižení, jelikož právě hendikep je hodnotou, kterou osoba s postižením, přináší do hodnoty poskytované služby, a neomezují inteligenční a zájmové kapacity pracovníků poskytujících tyto služby.
- Zvýšení ochoty zaměstnávat OZP z hlediska dobré osobní zkušenosti rodinných příslušníků a tím eliminace bariér na straně zaměstnavatelů plynoucích z neznalosti (přenos osobní zkušenosti do zaměstnání).
- Vzniká alternativa v systému sdílené péče o rodinného příslušníka v domácím prostředí (zvýšení kapacity systému sociálních služeb).
- Aktivizace a zvýšení kvality života seniorů.

30.a Popis projektu: Cíle, těžiště, hlavní body a výsledky přihlašovaného projektu.

- Pozitivně ovlivňujeme trend předčasných odchodů z pracovního trhu z důvodu péče o rodinného příslušníka.

V rámci dopadové evaluace projektu ověřujeme toto:

- a) Zda a za jakých podmínek zapojení zrakově postižených do projektu Návštěvy POTMĚ zvýší jejich sebevědomí a zlepší vnímání sama sebe a tím jim umožní více aktivní zapojení na volném trhu práce. Zapojením do projektu se rozumí výkon pracovní činnosti (terén Návštěv POTMĚ), výkon administrativně organizační činnosti (backoffice Návštěv POTMĚ), absolvování vzdělávání a rozvoje zaměřeného na jejich dlouhodobý kariérní rozvoj a zapojení do rozhodování a managementu v rámci Návštěv POTMĚ.
- b) Že služba pomáhá pečujícím osobám udržet work-life balance
- c) Že služba pomáhá profesionálním pečovatelům (aktivizační pracovníci/e, sociální pracovníci/e, terénním pečovatelům/kám) zvyšovat wellbeing seniorů.
- d) Že služba má pozitivní efekt na subjektivní well-being seniorů

Co je cílem projektu?

Z dlouhodobého hlediska je cílem vybudovat ekonomicky udržitelný model zaměstnávání lidí s těžkým zrakovým postižením s prokazatelným ekonomickým i sociálním dopadem pro cílové skupiny seniorů, neformálních pečujících a lidí se zrakovým postižením.

Dosavadní výstupy a výsledky:

- 15 zaměstnaných osob s těžkým zrakovým postižením na 50 úvazek, 2 na manažerské pozici na 80% úvazek, 1 vidící kolegyně na marketing a rozvoj podnikání
- 500 seniorů, kterým doposud služba prospěla
- 900 hodin návštěv
- 17 zařízení, kde se služba realizuje
- Komunikační platforma www.navstevypotme.cz
- Prostředí pro spolupráci a komunikaci v rámci aplikace Slack – přístupné pro nevidomé
- Prostředí pro správu klientů Raynet – přístupné pro nevidomé
- Klienti jsou ochotní za službu platit (ačkoliv je nyní bezplatná)
- Klienti chtějí, abychom přišli znovu
- Rozvoj služby stavíme na doporučení – klient klientovi a zaměstnanec zaměstnanci
- Kolegové začínají projevovat své profesní aspirace, přebírají odpovědnost, dělají rozhodnutí a aktivně si žádají zpětnou vazbu a jsou lepšími týmovými hráči (týmovost byla naše největší výzva od začátku projektu)

Dopadová a procesní evaluace bude dokončena v září 2019.